

Dedičstvo predkov

Technický rozvoj otvára brány k poznaniu doposiaľ nevídaným spôsobom. Čo bolo ešte pred nedávnom skryté za hrubými múrmi archívov a muzeálnych depozitárov pred očami širokej verejnosti a dostupné len úzkej skupine odborníkov, sa stalo vďaka internetu ľahko dostupným v podstate komukoľvek.

Máme teda možnosť posadiť sa za monitor a z pohodlia domova získať naozaj detailné informácie, v poslednom období čoraz viac obohatené o prvky virtuálnej reality, napr. v podobe 3D rekonštrukcií archeologických nálezísk. Tie zároveň napomáhajú sprístupniť nové poznatky aj fyzicky - formou vzorových rekonštrukcií historických objektov priamo na mieste ich dávnej existencie.

Ale máme aj možnosť osobne navštíviť konkrétne miesta, ktoré viac alebo menej nesú aj dnes viditeľné prejavy a dôkazy ľudskej činnosti spred tisíc rokov. S pomocou nových poznatkov a ich vizualizácie sa vieme v predstavách o niečo ľahšie preniesť v čase a pocítiť intenzívny zážitok z uvedomenia si, že na tomto mieste, kde práve stojíme, žili aj pred tisíc rokmi naši predkovia, ktorí dávali už vtedy tvár tejto krajine. Že práve nekráľujeme len po nejakej prírodnej terénnej nerovnosti, ale po obrannom vale, ktorí naši predkovia vlastnými rukami postavili, aby prežili útoky nepriateľa a zachovali rod. Že v odkrytých pohrebiskách nie sú len nejaké kosti, ale pozostatky konkrétnych otcov, matiek a detí, ktorých stratu rovnako oplakávali ich blízki, ako oplakávame aj my dnes.

Do života starých Slovanov vstúpili dvaja byzantskí učitelia tak zásadným spôsobom, že nie len v období Veľkej Moravy, ale naprieč celou históriou až dodnes sa ich stopy a odkaz prenáša ako genetický kód našej kultúrnej identity, po stáročia ovplyvňovanej duchom cyrilo-metodskej tradície.

Európska kultúrna cesta

Svätí Cyril a Metod sú symbolmi kultúrneho dialógu medzi východným a západným kresťanstvom. Kult spolupatrónov Európy a ich poslanstvo sa stali základným kameňom európskej identity vznikajúcich slovanských národov. Nepriamo ovplyvnili formovanie a organizáciu ranostredovekých európskych krajín, boli symbolmi základných hodnôt európskej civilizácie, akými sú vzdelanie, kresťanstvo a dialóg medzi náboženstvami, kultúrami a národmi.

Rada Európy zaradila v roku 2021 Cyrilo-metodskú cestu prechádzajúcu aj cez bratislavský región medzi certifikovanými európskymi kultúrnymi cestami s cieľom:

- Spoznávať dávnu minulosť cez objasňovanie historických faktov.
- Lepšie chápať tisícročný vývoj spoločnosti na našom území v celoeurópskom kontexte.
- Posilňovať medzikultúrny dialóg ako poslanstvo pre ďalšie generácie.

VIAC INFORMÁCIÍ O JEDNOTLIVÝCH PODUJATIACH:

SVÄTÝ JUR

MODRA

DOLANY

Cultural route of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

SLOVANIA

ako tu žili, čo nám zanechali

Letné tematické podujatia

Spomienková slávnosť k sviatku sv. Cyrila a Metoda

Doľany / 3. 7. 2022 / 15:00

Malebná obec Doľany, predtým Ompitál, na samom kraji bratislavského kraja bola rodiskom či pôsobiskom viacerých významných kultúrnych dejateľov, z ktorých mnohí rozvíjali vo svojom celoživotnom diele odkaz sv. Cyrila a Metoda.

Program:

- Kaplnka sv. Leonarda – spomienka na významné osobnosti spojená s kladením vencov na miestnom cintoríne
- Osvetový program venovaný odkazu sv. Cyrila a Metoda a veľkým ľuďom z malého Ompitála
- Panelová výstava o živote a diele Juraja Fándlyho

Cesta slovanskou históriou

Svätý Jur – Scheidlínova záhrada / 23. 7. 2022 / 15:00

Archeologický výskum na miestach bývalého hradiska Neštich poukázal v posledných rokoch na ďaleko väčší význam územia dnešného Svätého Jura už v časoch starých Slovanov a prepísal jeho najstaršie dejiny.

Program:

- Náučný divadelno – šermiarsky program o histórii Slovanov v podaní umeleckého združenia **Via Historica**
- Historické hry pre deti a dospelých
- Hradisko Neštich a veľkomoravský kostolík Kopčany vo virtuálnej realite
- Od slovanskej medoviny ku malokarpatským vinárom
- Komentovaná prehliadka zo Sv. Jura na slovanské hradisko Neštich (začiatok o 17:00)

Stretnutie s Veľkou Moravou

Svätý Jur – Scheidlínova záhrada / 20. 8. 2022 / 15:00

Program:

- Interaktívny workshop s interakciou zo života starých Slovanov inscenovaný v podaní **Starého divadla Karola Spišáka**
- Hradisko Neštich a veľkomoravský kostolík Kopčany vo virtuálnej realite
- Od slovanskej medoviny ku malokarpatským vinárom
- Komentovaná prehliadka zo Svätého Jura na slovanské hradisko Neštich (začiatok o 17:00)

Od Sama po Štúra

Modra – Komunitná záhrada / 27. 8. 2022 / 15:00

Program:

- Náučný divadelno – šermiarsky program o histórii slovenského národa v podaní umeleckého združenia **Via Historica**
- Historické hry pre deti a dospelých
- Dôkazy o živote našich predkov v Malých Karpatoch – komentovaná prehliadka na slovanské hradisko Zámčisko (začiatok o 17:00)

Štúrovská filipika

Modra – Múzeum Ľudovíta Štúra / 17. 9. 2022 / 15:00

Z kultúrneho a duchovného odkazu byzantských učencov a svätcov Cyrila a Metoda čerpali počas dejín mnohí slovenskí dejatelia a národní buditeľia. Ľudovít Štúr ako vrcholný predstaviteľ slovenského obrodeneckého hnutia zanechal svoju nezmazateľnú pečať práve v Modre.

Program:

- Štúrovské trhy – tematické produkty na občerstvenie tela i duše
- Výstava diel umelcov so štúrovskou tematikou
- Umelecko-dramatické pásmo Dumky večerní
- Premietanie filmu **Csaba Molnára** Posledné dni Ľudovíta Štúra
- Komentovaná prehliadka po stopách Ľudovíta Štúra v Modre a okolí (začiatok o 14:00)

Ked' história oživa

Svätý Jur – Scheidlínova záhrada / 24. 9. 2022 / 15:00

Málo známa história z čias prvých Slovanov ožije v podobe ukážky dobového tábora s kuchyňou s pásmom výkladov, ukážok súbojov a dobových remesiel.

Program:

- Dobový tábor v podaní historického súboru **Satyros**
- Predstavenie veľkomoravského hradiska Neštich v miestnej expozícii Malokarpatského múzea v Pezinku
- Otvorenie náučného chodníka hradiska Neštich a náučného chodníka Cesta krížov vo Svätom Jure
- Hradisko Neštich a veľkomoravský kostolík Kopčany vo virtuálnej realite

Veľkí ľudia z malého Ompitála

Doľany / september

Program:

- Otvorenie pamätnej izby J. Palkoviča
- Krst knižnej publikácie Veľkí ľudia z malého Ompitála